

نگاه روز

نقدی بر نمایشگاه «مروری بر آثار مکتب سقاخانه»

برای رفع تکلیف

علی بختیاری
نمایشگاه گردان

● نمایشگاه «مروری بر آثار مکتب سقاخانه» از ۲۹مرداد در موزه هنرهای معاصر تهران آغاز به کار کرده است.

افتتاح موزه هنرهای معاصر در سال ۱۳۵۶ نیز با نمایشگاهی مشابه و همنام، مربوط به مکتب سقاخانه بود و به همین دلیل برگزاری دوباره نمایشگاهی با این موضوع، بسیار جذاب و مناسب است تا آثار دهه‌های ۴۰ و ۵۰ بار دیگر در معرض دید گذاشته شود. اما پس از بازدید از نمایشگاه به مسایلی برمی‌خوریم که در بسیاری موارد، تعجب‌انگیز است.

۱- موزه‌ها در تمام دنیا منابعی بسیار مهم برای پژوهشگران و نسل جوان هستند. به همین دلیل نمایشگاه‌هایی که در موزه‌های هنری برپا می‌شود، منبعی ارزشمند است تا آثار هنری از نزدیک و بی‌واسطه دیده شوند و مورد پژوهش قرار گیرند. برای این نمایشگاه هم موزه هنرهای معاصر بروشوری منتشر کرده که برخی از آثار نمایشگاه در آن چاپ شده و بخشی از آن به زبان انگلیسی است. در بررسی این بخش به اشکال‌های اساسی در متن انگلیسی برمی‌خوریم به‌طوری که مفهوم متن در بسیاری از قسمت‌ها برای خواننده انگلیسی‌زبان قابل دریافت نیست. متن، کلمه‌به‌کلمه از فارسی به انگلیسی عیناً ترجمه شده است.

۲- رعایت برخی موارد، جزو اصول اولیه یک بروشور یا کاتالوگ نمایشگاه است؛ مثلاً اگر یک مجسمه یا اثر چایی در نمایشگاه باشد، در بروشور و کاتالوگ باید به این موضوع اشاره شود که این اثر،

نسخه چندم از چه تعداد نسخه است. این مساله به هیچ‌وجه در بروشور رعایت نشده بود. به‌عنوان مثال در صفحات ۱۷، ۱۸، ۱۹ و ۳۰ و ۳۱ آثاری چاپی ارائه شده‌اند

که دارای چند نسخه‌اند اما به اینکه اثر ارایه شده در نمایشگاه نسخه چندم است، اشاره نشده است.

۳- شاید راحت‌ترین کاری که بتوان برای شناسنامه‌های آثار یک نمایشگاه انجام داد، از سر بازکردن پژوهش درمورد عنوان و جنس و سال تولید باشد. جالب است در این نمایشگاه هم به چنین موضوعی برمی‌خوریم مثلاً در صفحه ۳۰ و ۳۱ بروشور، آثاری از پرویز تناولی منتشر شده که «بدون عنوان» تلقی شده‌اند و در خود نمایشگاه نیز شناسنامه نصب شده در کنار اثر چنین است، درحالی که عنوان اصل آثار «عشق» و «آه بلبل» هستند.

۴- آثار فرامرز پیلارام که در صفحات ۲۲ و ۲۳ بروشور منتشر شده‌اند، جزئی از مجموعه بزرگ «قصص قرآن» هستند که لازم بود این موضوع و تاریخچه این آثار عنوان می‌شد، اما چنین نشده، نه در بروشور و نه در نمایشگاه.

۵- علاوهبر وجود چنین مشکلاتی در بروشور، از نگاه «کیورتورشیپ» هم با برخی مسایل عجیب و باورکردنی مواجه‌ایم. در چیدمان آثار یک نمایشگاه، این هم یک نمایشگاه تاریخی، باید به بعد فرهنگی و آموزشی آن توجه کرد و به همین دلیل ترتیب تاریخی آثار و همنشینی آثار مرتبط به یک مجموعه می‌تواند اهمیت زیادی داشته باشد. مجموعه سلیکاسکرین‌های پرویز تناولی که تعداد آنها کم هم نبود، در هشت‌گوشه مختلف نمایشگاه روی دیوار نصب شده بود و جالب‌تر اینکه یکی از نقاشی‌های تناولی که سلیکاسکرین مرتبط با آن نیز در همین نمایشگاه ارائه شد در گوشه‌ای دیگر از باقی آثار قرار داشت.

این آثار باید در کنار هم دیده می‌شدند تا دوره‌ای از کار این هنرمند را روایت کنند و ببینده بتواند دیدگاهی درباره این بخش از آثار تناولی به‌دست آورد. چه بهتر می‌شد اگر یکی از فرش‌های بافته‌شده از این نقش‌ها، از هنرمند به امانت گرفته و تاریخچه یکپارچه این آثار تکمیل می‌شد. کاش اهالی موزه خبر داشتند که این مجموعه عینا و چه کارشناسانه در موزه تیت‌مدرن لندن به‌نمایش درآمد. درباره مینیاتورهای رنگی و روی صاف قناد تبریزی نیز این پراکندگی در نصب بسیار رعایت شده بود.

۶- مجموعه‌ای که در نمایشگاه به‌نمایش گذاشته شده، می‌توانست کامل‌تر از این باشد و آثار بسیار بیشتری را در بر گیرد.

حتی در جریان هشتم تعدادی از مجموعه‌داران ابراز تمایل کرده بودند آثار خود را برای نمایش به موزه امانت دهند منتها این مساله نادیده گرفته شد و به همین دلیل آثار بیشتری که می‌توانست اطلاعات گسترده‌تری از مکتب سقاخانه در اختیار پژوهشگران و نسل جوان قرار دهد، در معرض دید عموم قرار نگرفته. در زمان دیگری می‌توان به ارجاعات تاریخی و تاسف اینجاست، نمایشگاهی که می‌توانست باعث رشد و گسترش اطلاعات بسیاری شود، تبدیل شد به موضوعی برای رفع تکلیف.

جان فرانکو رزی، عکس: Reuters

تصمیمات برناردو برتولوچی و هیات داوران جشنواره فیلم ونیز بی‌محایا بود. خیلی‌ها تصمیمات دآوری اسمال را در عمر این جشنواره و به‌طور کل در عالم سینما، شگفت‌انگیز می‌دانند. ایران در این جشنواره شب خوبی را گذراند. هفتادمین دوره جشنواره فیلم ونیز در حالی با معرفی مستند ساکرو گرا (Sacro Gra) به‌عنوان برنده شیر طلا پایان یافت که فیلم «ماهی و گریه» از ایران هم موفق به کسب جایزه ویژه بخش «افق‌های نو» شد تا به این ترتیب سینمای ایران سهمی از جایزه‌های این رویداد معتبر داشته باشد. این جشنواره که ۷۸گوست (۱۶ شهریور) با نمایش فیلم «آمازونیا» ساخته «تیری راکوبرت» به پایان رسید و برندگان اعلام شدند. در این بین اتفاقات پرهیجانی رخ داد که از آن جمله می‌توان به پخش فیلم هایائو میازاکی انیماتور ژاپنی برنده اسکار با فیلم «باد، شسدید می‌وزد»، اشاره کرد که منتقدان و تماشاگران جشنواره ونیز را تحت‌تاثیر قرار داد. انتخاب برناردو برتولوچی فیلمساز ایتالیایی و برنده نخل طلای کن نیز به‌عنوان رئیس هیات داوران بخش مسابقه بین‌الملل جشنواره بر اهمیت جشنواره اسمال افزود. اسمال همان‌طور که پیش‌بینی می‌شد، ایران جایزه‌ای را در بخش افق‌ها دریافت کرد. شهرام مکرری در این بخش برای فیلم «ماهی و گریه» موفق به دریافت این جایزه در زمینه «محتوای فاوورانه» نایل شد. دومین ساخته شهرام مکرری پس از پنج نمایش

خبرسازان

گشت ارشاد موجب شد:

حاشیه های کنسرت در «برج میلاد»

شرق: برج میلاد تهران همچنان حاشیه‌هاست. بعد از حاشیه‌های حضور نیروی انتظامی در کنسرت مشترک حمید متبسم و سالار عقیلی و اعتراض برگزار کنندگان، این‌بار کنسرت مازیار فلاچی با حاشیه همراه شد. فلاچی شامگاه شنبه ۱۶ شهریور در برج میلاد تمام قطعات آلبوم جدید خود با عنوان «لغت به من» را با یک دکور متفاوت اجرا کرد. سانس اول این کنسرت با ۱۵دقیقه تأخیر در ساعت ۱۸:۱۵ دقیقه آغاز شد. دکور به‌گونه‌ای طراحی شده بود که عنوان آلبوم «لغت به من» در بالای صحنه و در میان آن عکس جدید مازیار فلاچی که روی جلد آلبوم هم قرار دارد، در کنار عنوان دیده می‌شد. اولین قطعه «مترسک» نام داشت که در ابتدا صحنه به صورت یک جالبز طراحی شده بود و در وسط آن یک عروسک مترسک قرار داشت. پس از شروع این قطعه، مازیار فلاچی که در داخل عروسک قرار گرفته بود روبند خود را برداشت و این حرکت وی با استقبال زیادی روبه‌رو شد. در ادامه قطعات لغت به من، «رای باران»، «مقصر»، «لدا»، «هوات خویه»، «قربون مست نگاهت»، «به روز صافی به روز ابری»، «بدرقه»، «عاشقونه»

هفت‌جهان

مقصد آخر: موسسه فیلم آمریکا

«برادران کوئن» در فستیوال هالیوودی‌ها

شرق، سحر آزاد : سپتامبر، ماه فستیوال‌های مختلف سینمایی است. فیلم‌های زیادی این ماه در فستیوال‌های ونیز، تلوراید، تورنسو و نیویورک اکران می‌شوند و تقریباً همه فیلم‌هایی که قرار است ا

پایان سال پخش شوند یا امیلوارند جوایز فصلی کسب کنند و همچنین خود را برای اسکار هم آماده می‌کنند، نمایش فستیوالی خود را خواهند داشت. اما فستیوال خود هالیوود یعنی «موسسه فیلم آمریکا (AFI)» در نوامبر برپا خواهد شد و فیلم‌های جامانده فرصت خواهند داشت تا در این محفل آخر، نمایش داده شوند. «شکارچی روباه»، از آن جمله فیلم‌هاست که با بازی سنسازگلی چون «چانیسگ تاتوم» و «مارک روفالو»، هشت‌هژنواهر و در روز هشتم فستیوال نمایش اولیه خود را خواهد داشت. «نجات آقای ینکس»، با بازی «تام هنکس» نقش‌والت دیزنی نیز هفت‌هژنواهر نمایش داده می‌شود. البته این فیلم، یک ماه

جشنواره فیلم ونیز برندگان خود را شناخت

جایزه افق‌ها برای «ایران»؛ شیر طلا برای «ایتالیا»

نیم‌ا توسلی

شهرام مکرری،عکس:Getty images

مدیر تولید: مهدی بدرلو، دستیار اول کار گردان و برنامه‌ریز: اسما ابراهیم‌زادگان، بازیگران (به‌ترتیب اجرای نقش) عبارتند از: بابک کریمی، سعید ابراهیمی‌فر، محمد برهمنی، سیاوش چراغی‌پور، فراز مدیری، عبد آبست، آبناز آذرهوش، پریناز طبیب، پدرام شریفی، ارنواز صفری، ندا جبراییلی، میلاد رحیمی، علیرضا عیسی‌پور، سینمایی «ماهی‌وگریه» در یک سکانس –یلان طولانی بسیار ابراز تعجب کرده بودند. «ماهی و گریه» در یک

سکانس – یلان ۱۳۰دقیقه‌ای و پس از یک‌ماه تمرین است که در جریان سفر به شمال کشور و حضور در یک مکان موردنظر، در یک شبانه‌روز ساخته شده است. در فیلم «ماهی‌وگریه»، بابک کریمی و سعید ابراهیمی‌فر بازی می‌کنند و داستان فیلم، ماجرای گروهی دانشجوی است که در جریان سفر به شمال کشور و حضور در یک

اردو با اتفاقات عجیبی روبه‌رو می‌شوند.فیلمبرداری این فیلم برای یک یلان سکانس کامل طراحی و به مدیریت محمود کلاری انجام شده و دومین فیلم بلند داستانی شهرام مکرری پس از فیلم «اشکان، انگشتر متبرک و چند داستان دیگر» محسوب می‌شود. عوامل اصلی تولید فیلم سینمایی «ماهی و گریه» عبارتند از:نویسنده

و کارگردان: شهرام مکرری، تهیه‌کننده: سپهر سیفی، مشاور فیلمنامه: نسیم احمدپور، مدیر فیلمبرداری: محمود کلاری، فیلمبردار: محمود کلاری، کوپیار کلاری، طراح و مشاور پروژه: امیر انبایانی، مجری طرح: شهزاد سیفی، سرمایه‌گذار: مریم شفیعی، صدابردار، صداگذار و ترکیب صدا: پرویز ابتزار، آهنگساز: کریمستف رضاعی، چهره‌پرداز: احسان روناسی، شیوا پاکنیت،

در بخش رقابتی، فیلم‌های «فیلمونا» ساخته استفان فریرز، «باد، شدیدی می‌وزد» ساخته هایو میازاکی، «تام در مزرعه» ساخته خاویر دلان، «مشهور ناشناخته: زندگی و دوران دونالد رامسفلد» ساخته ارول موریس، و «قانون صفر» ساخته تری گیلیام بیشترین رقابت را با هم داشتند. در بخش خارج از مسابقه هم، ۱۱ فیلم برای نمایش در جشنواره ونیز حضور داشتند که سرشناس‌ترین آنها «اولسا، مردی از جنس امید» ساخته جدید آندره وایدا، «تنگه‌ها» ساخته پل شرایدر و همچنین فیلم «مونبویس» ساخته کیم کی دوک با بازی «ژان دوژاردن» بودند. در نهایت در مراسم اختتامیه هفتادمین جشنواره فیلم ونیز (۲۰۱۳)، هیات ژوری متشکل از «برناردو برتولوچی»

«آندر ژولوه» کارگردان بریتانیایی، «مارتینا گدک» بازیگر آلمانی و «کری فیشر» بازیگر آمریکایی، جوایز را اینگونه توزیع کردند:

■ **شیر طلایی:** جان فرانکو روزی (ایتالیا)؛ ساکرو گرا (Sacro Gra)

■ **جایزه ویژه هیات داوران:** سگ‌های ولگرد؛ ساخته تسای لینگ میانگ (تایوان –فرانسه)

■ **شیر نقره‌ای بهترین کارگردانی:** «دوشیزه خشونت»

الکساندروس اوراناس از یونان

■ **بهترین بازیگر مرد:** تمیس پانو (دوشیزه خشونت)

■ **بهترین بازیگر زن:** النا کوتا (پرچم قلعه)

■ **بهترین بازیگر جوان (جایزه مارچلو ماستریانی):** تای شرایلین (جو)

■ **بهترین فیلمنامه:** استیو گوگان برای «فیومنا»

■ **بهترین فیلم بخش افق‌ها:** پسران شرقی، ساخته رابین کامپیلو

■ **بهترین کارگردانی بخش افق‌ها:** ابرتو یازولینی برای «زندگی بیجان»

■ **جایزه ویژه ژوری:** امیل کورتین ویلسون برای «ویران» از استرالیا

■ **جایزه برای محتوای نوآورانه:** «گریه و ماهی» شهرام مکرری از ایران

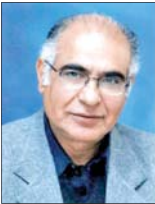
■ **بهترین فیلم کوتاه:** «هندوکش»(کوش)

همچنین مطابق با اعلام اولیه مراسم، «ویلیم فریدکین» کارگردان آمریکایی جایزه شیر طلای یک عمر دستاورد را دریافت کرد و مورد تقدیر قرار گرفت.

چهره روز

هوشنگ مرادی کرمانی
در جشن تولد ۶۹سالگی:

**نویسنده در بدترین شرایط
باید حرفش را بزند**

● شرق: هوشنگ مرادی‌کرمانی غروب روزی که شمع‌های کیک ۶۹سالگی‌اش را فوت می‌کرد، از خاطرات و تجربه‌های خود در تمام این سال‌ها گفت. او فردی را نویسنده دانست که حتی در بدترین شرایط هم بتواند حرفش را بزند. نویسنده «قصه‌های مجید»، «شما که غریبه نیستید» و... اسمال وارد ۶۹ امین سال زندگی‌اش شد و به همین بهانه دوستدارانش عصر شنبه، ۱۶ شهریور در تالار شرعیتی حسینییه ارشاد برایش جشن تولد گرفتند. مرادی‌کرمانی در بخشی از این مراسم با اشاره به تولد خود گفت: «اگر قرار باشد کسی در اینجا حرفی بزند، او مادرم است که من را به دنیا آورد. هرچند خیلی زود از کنار من دور شد.» کرمانی سپس به شوروشوق نویسندگی اشاره کرد: «هر وقت مثل آدم‌هایی بودید که برای نوشتن آرام و قرار ندارند، نویسنده می‌شوید. نویسندگی از نوشتن شروع می‌شود. شما اول می‌نویسید، بعد احساس می‌کنید واژه کم دارید و به‌سرخ خواندن می‌روید.»

او همچنین در پاسخ به پرسش یکی از شرکت‌کنندگان درباره موضوع آشنارش گفت: «موضوع‌هایی بوده است که به آن نپرداخت‌ام اما نه به این دلیل که سانسور جلو من را گرفته باشد، بلکه این خود من بود‌ام که نتوانستم‌ام از آن موضوع بنویسم. معتقدم اگر نویسنده نتواند حتی در بدترین شرایط حرفش را بزند، دیگر نویسنده نیست.» مرادی‌کرمانی در توضیح این موضوع عنوان کرد: «من مدت‌ها روی مساله شهادت کار می‌کردم و درواقع با آن زندگی می‌کردم ولی هر کاری کردم نتوانستم درباره این موضوع بنویسم. شاید به این دلیل که در واقعیت، من از این جنس نیستم.» این نویسنده درباره کتاب «شما که غریبه نیستید» ابراز کرد: «خیلی از دوستان می‌گویند ای کاش بعد از اینکه به این نقطه ماجرا رسیدیم که سوار اتوبوس شد و به سمت تهران حرکت کردم، کار تمام می‌شد. کتاب‌ها هم مثل آدم‌ها هستند. این نوع پایان‌بندی برای «شما که غریبه نیستید» بهتر بود. البته من هم قبول دارم که این کتاب مثل فیلم تدشده پایان پذیرفته‌است.»

IEON
Since 1960

صبحانه در لئون

شروع روزی متفاوت
با صبحانه ای متفاوت

در لئون

۷-۱۱ صبح

فرشته، سام سنتر

تلفن رزرو: ۴۱ ۳۸ ۶۵ ۲۲

www.leon1960.com